

УРЖВх. № 329/08.05.2018.

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационния труд на Небойша Йотов, докторант в задочна форма обучение на тема „**МЕТОДОЛОГИЯ НА СПОРТНО-РЕКРЕАЦИОННИТЕ И АНИМАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ ПРИ 30-40 ГОДИШНИ ЖЕНИ**“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 7.6. Спорт, Теория и методология на спортната наука

Рецензент: проф. Даниела Дашева, ДН

Представеният дисертационен труд е сериозна, както по количество, така и по качество актуална научно-приложна разработка, насочена към изследване на възможностите на спортно-рекреативните и анимационните програми за подобряване на антропологичния статус при жени на възраст - 30-40 години.

Проблемът за укрепване на здравето е основен проблем в днешния динамичен и стресов начин на живот. От своя страна, спортът със своите важни социални функции – биоадаптация и психорегулираща играе решаваща роля за изпълнението на тази важна задача. И в тази връзка, всички изследвания по проблемите на активния начин на живот на хората от различна възрастова група са важни и особено значими.

Проучването на проблема, проведените наблюдения, както и анализът на получените резултати са изложени в обем от 255 стр., включително 4 приложения, 54 таблици и 34 фигури. Проучени са голям брой литературни източници - 265 на кирилица и латиница, надлежно посочени в литературния обзор като цитирания или позовавания.

Позволете ми още в началото на моята рецензия да подчертая, позитивното си отношение към количеството и качеството на извършената

изследователска дейност и нейното представяне на страниците на дисертационния труд.

Анализ на отделните глави на дисертационния труд:

По първа глава: „Теоретични основи на проблема“, изложена в рамките на 66 страници може да се отбележи следното:

1. Опит за дефиниране на понятията „рекреация“ и „анимация“ на базата на различни автори с авторски коментар и изведени собствени работни дефиниции за нуждите на дисертационния труд, което оценявам като принос на докторанта към теорията на изследвания проблем.
2. Интерес представлява и подглава – „Възрастови и антропологични характеристики при 30-40 годишни – жени“. Тук са описани подробно инволютивните промени, които настъпват при 30-40 годишните жени като важна предпоставка за предлагане и прилагане на различни видове двигателна активност.
3. С най-голямо факторно тегло, обаче в тази част на дисертационния труд е подглава- „Методология и приложни аспекти на спортно-рекреационни и анимационни програми“. Тя е обособена в 4 самостоятелни раздела, въвеждащи в организацията и трансформационните процеси, които настъпват при прилагането на спортно-рекреационни и анимационни програми, както и тяхното моделиране и здравно-превантивните аспекти на три използвани по-късно от автора в рамките на педагогическия експеримент програми – аквааеробика, скандинавско ходене и физкултура на работното място – Fit-Ball. Теоретичният анализ е извършен върху голям брой източници, което придава достоверност на изведените от автора теоретични и приложни твърдения и заключения.

4. Логически тази глава завършва с обобщение и извеждане на работна хипотеза на изследването. Тя отговаря напълно на определянето на изследователския проблем.

Втора глава – Цел, задачи, методика и организация на изследването е разработена съобразно стандартите за такъв дисертационен труд. Какво прави впечатление тук:

1. Добре дефинирана цел, обект и предмет на изследването.
2. Прецизно определени 6 основни задачи на изследването.
3. Подходящо подбран контингент на изследване – 84 жени на възраст 30-40- години, разделени в 2 експериментални и 1 контролна групи, от гр. Димитровград (Сърбия) съобразно приложената спортно-рекреационна и анимационна програма (аквааеробика, скандинавско ходене и физкултура на работното място) с представени надлежно основни характеристики на извадката. Тук включително е направена сравнителна характеристика в зависимост от възрастта на изследваните лица за определяне на статистическата достоверност на разликите в началото на експеримента, което е сериозен позитив на дисертационния труд и не се среща често в подобни научни разработки. Този факт, обаче предполага обективност и надеждност на анализа на данните по-късно на страниците на трета глава.
4. Подробно описани методи на изследването, сред които анализ на литературни източници, педагогическо наблюдение и хронометраж, антропометрия, биоелектричен импеданс, тестване на основни двигателни и функционални способности и разбира се основен педагогически експеримент. Този факт показва, че докторанта борави свободно с широк кръг от изследователски методи и познава добре тяхната специфика. Добре са описани и тестове и показатели на изследването в следните основни

направления – антропометрия, оценка на телесната композиция, оценка на двигателните способности и оценка на функционалната диагностика. Целесъобразно е било те да се обобщят в таблица за по-голяма прегледност, но това разбира се не намалява тяхната приложна стойност.

5. Сполучливо подбрани статистически методи и процедури за обработване на експериментално получените данни (вариационен, сравнителен и дисперсионен анализ).

Изследването е проведено в периода 2014-2017 година в три основни етапа надлежно описани.

Разбира се най-много научни и приложни приноси се съдържат в трета глава – Анализ на резултатите. Кой са те:

1. Богатият многопластов анализ на признаците за физическо развитие (морфологични показатели), на двигателните характеристики и функционалните възможности с основание може да претендира за научно-методичен принос. Той е разработен професионално и може да послужи за извеждане на различни оценки и обобщения в много направления на усъвършенстване на методологията на спортно-рекреационните и анимационни програми.
2. Достоверно е потвърдено позитивното влияние от внедряването на новата методология за спортно-рекреационни и анимационни програми, която включва северно (скандинавско) ходене, аквааеробика и физкултура на работното място. Използвани са два статистически метода за оценка на значимостта на разликите между показателите - сравнителен t-критерий на Стюдент и еднофакторен дисперсионен анализ.

3. Доказано е, че внедрената методология позволява оптимизиране на спортно-рекреационните и анимационни програми с възможност за провеждането им в различна среда (суша, вода) на базата на съвременните знания и постижения на науката и практиката.

Предложените изводи и препоръки в края на дисертационния труд произтичат от извършеното проучване и представени фактически данни.

В методически аспект, този дисертационен труд съдържа белезите на иновативност и може да послужи като база за разширяване на арсенала на двигателни активности, използвани с цел рекреация при различни възрасти и пол. Предложените експериментални програми могат да бъдат използвани и като основа за планиране на индивидуални занимания в свободното време на гражданите на Сърбия.

Небойша Йотов се доказва като добър анализатор на данни от научни изследвания в областта на спорта. Борава свободно със статическите методи и научната терминология в областта на спорта и спортната рекреация и анимация.

Завършил е треньорски факултет на университета в Белград със специалност – организатор по спортна рекреация. Има и магистърско степен по СПА култура, източни и аквапрактики от НСА „В. Левски“. В момента работи като учител по физическо възпитание в гимназия „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Димитровград, Сърбия. Член е на управителния съвет на „Спорт за всички“ – Сърбия. Има специален диплом за развитие на спорта на месно ниво – гр. Димитровград, както и за развитие на спорта за всички от МОК през 2008 г.

По дисертационния труд са представени 3 публикации – 2 самостоятелни и 1 в съавторство. Те са публикувани в авторитетни сборници от конгреси и монографични студии.

Авторефератът отразява съдържанието на дисертационния труд.

Нямам общи публикации с докторанта.

В труда не са установени факти на плагиатство или съвпадение с други автори, или публикации в научни списания и книги.

В заключение, въз основа на изложеното, с убеденост предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен "доктор" на Небойша Йотов в професионално направление 7.6. Спорт, Теория и методология на спортната наука.

София, 2018

Рецензент:

(проф. Даниела Дашева)